

KDYŽ UŽ NĚKDO V NEMOCNICI SKONČÍ, PŘÁLA BYCH MU SETKÁNÍ SE ZDRAVOTNÍM KLAUNEM

Deset let šéfuje české organizaci Zdravotní klaun a říká, že je to radostná práce. Přes těžké doby ji poponáší klaunské poslání rozdávat radost a smích tam, kde se jich nedostává. Kateřina Slámová Kubešová si myslí, že tak to mají v „její“ organizaci všichni.

Předpokládám, že jako ředitelka organizace Zdravotní klaun máte přehled, co klauni dělají a jak to vypadá. Máte nějaký silný zážitek, který Vám zůstane navždy vrytý do paměti?

Když jsem začínala ředitelovat, vyjela jsem s klauny na naši akci Turné plné smíchu. Kromě dětského oddělení jsme navštívili i oddělení dospělých. Sestřičky nám řekly, že v jednom pokoji leží pán po mrtvici a zatím vůbec nereaguje, s tím, že tam jít můžeme, ale že asi nemáme očekávat žádnou reakci. A tak tam klauni šli. Začali velmi jemně klaunovat, hrát písničky a zpívat. Během krátkého okamžiku pán začal zpívat s klauny. Byli u toho členové jeho rodiny i personálu. Člověk se v takové chvíli neudrží a vyhrknou mu slzy, když vidíte, jak se ten člověk skrz klauna zase vrátil do života.

Jak lze manažersky řídit organizaci, která je postavena na spoustě kreativních, nespoutaných umělců? A potřebuje taková organizace vůbec strategii a řízení?

Řídí se radostně. A ano, rozhodně potřebujeme kromě mise i plány a strategii, protože klauniád, akcí, seminářů, přednášek je přes čtyři tisíce ročně. Máme 93 klaunů, fungujeme ve všech regionech, pravidelně chodíme do víc než 70 zařízení a k tomu děláme řadu jednorázových věcí. Tohle všechno se nemůže dít náhodně. Nadlehčuje nás ale naše poslání. Tohle poslání nám také pomohlo projít přes „černé lesy“ covidu nebo války na Ukrajině.

Hodně lidí si myslí, že Zdravotní klaun je dobrovolník, který ve svém volném čase občas potěší nějaké to dítě v nemocnici. Už jste řekla, že Zdravotní klaun je profesionál. Předpokládám, že to znamená kontinuální a náročné vzdělávání...

...které začíná už konkurzem, při němž například ze 100 uchazečů pečlivě vybereme třeba jen dva. Teprve pak začne adaptace, kdy noví klauni chodí na náhledy, pak ve trojici s dvěma zkušenými, učí se a až poté začnou chodit ve dvou, jak je zvykem. Jsme také součástí mezinárodního vzdělávacího systému Red Noses International, který přesně popisuje, jaké teoretické a praktické vzdělávání musí klaun absolvovat – od psychologie přes komunikaci až po desítky hodin tréninku. Je to přes 450 hodin vzdělávání, které u nás klaun musí absolvovat. A nikdy to nekončí.

Vzdělávají taky někoho klauni?

Ano, dlouhodobě spolupracujeme s I. a II. lékařskou fakultou UK při výuce budou-

cích lékařů a sester. Zdravotníci se neučí být klauny, ale používat humor jako nástroj komunikace. Věříme, že je to právě humor, který často pomůže odlehčit a líp snést těžkou situaci plnou stresu.

Co přinesl rok 2022 v organizaci nového?

S velkou radostí jsme veřejnosti, i té odborné, představili výsledky výzkumu, který měřil úspěšnost naší práce. Jestli klaun funguje, když doprovází děti, které podstupují chirurgický zákrok. Zjistilo se, že ano. Děti, které před operací měly klauna, opravdu reagovaly pozitivněji než ty, které ho neměly. Rovněž jejich rodiče měli lepší náladu, což znásobuje propojení s dítětem. Potvrdila se taky hypotéza, že i po klaunově odchodu, zůstávala atmosféra v pokoji pozměněná a přetrvávala radost.

Blížíme se k Vánocům, to je doba přání. Co byste popřála nejen Zdravotnímu klaunovi?

Především bych nám všem přála mír. Zdravotnímu klaunovi bych popřála, aby zůstal stále pružný a odvážný, připravený na to, co přijde. A všem čtenářům pak, aby nás znali jen z doslechu. Vždycky je lepší v nemocnici nebýt. Ale když už tam jste, abyste se tam s námi potkali, protože vás můžeme poponést.

ZDRAVOTNÍ KLAUN je zavedená nezisková organizace, která od roku 2001 rozdáva smích nemocným dětem i osamělým seniorům po celé České republice.

Pokud se chcete připojit k dobrým lidem a firmám, které pomáhají přinášet radost, darujte transparentně a bezpečně na účet veřejné sbírky 20 20 20 20 20 / 0600 nebo přímo na www.zdravotniklaun.cz/daruj.

